

Byla C-294/20

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį santrauka

Gavimo data:

2020 m. liepos 1 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas:

Audiencia Nacional (Nacionalinis teismas, Ispanija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. kovo 5 d.

Pareiškėja:

GE AUTO SERVICE LEASING GMBH

Atsakovas:

Tribunal Económico Administrativo Central (Centrinis ekonominių ir administracinių bylų teismas)

Pagrindinės bylos dalykas

Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą siekiama nustatyti, iki kada apmokestinamasis asmuo gali įrodyti turintis teisę į pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) grąžinimą ir kada jis teisę į tokį grąžinimą praranda dėl galimo aplaidumo ar piktnaudžiavimo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą siekiama nustatyti, ar teismas turėtų vertinti neįsisteigusio apmokestinamojo asmens pasibaigus terminui pateiktus dokumentus, kad būtų pagrįsta jo teisė į PVM grąžinimą, prieštaraujant Direktyvos 79/1072 (OL L 331, 1979, p. 11–19; 2004 m. specialusis leidimas, 9 sk., 1 t., p. 79) 3 ir 7 straipsnių ir jos priedų arba Direktyvos 2008/9 (OL L 44, 2008, p. 23–28) 15, 8 ir 9 straipsnių nuostatomis ir pažeidžiant Teisingumo Teismo šiuo klausimu nustatytą jurisprudenciją.

Jei tokius dokumentus reikėtų vertinti, tai reikštų, kad neįsisteigęs apmokestinamasis asmuo (ir atitinkamai bet kuris apmokestinamasis asmuo) nėra apribotas laiko atžvilgiu, kad galėtų įrodyti, jog jis turi teisę į PVM grąžinimą, ir tai patvirtinančius įrodymus galėtų pateikti, kada ir kaip jis nori, net kai to neatliko po to, kai mokesčių administratorius nurodė tą padaryti, su sąlyga, kad šis apmokestinamasis asmuo nėra kaltinamas nesąžiningumu ar piktnaudžiavimu teise.

Dėl to administruoti PVM pasidarytų neįmanoma ir tai pažeistų mokesčio sistemos neutralumo principą bei turėtų poveikį PVM homogeniškumui visoje Sąjungoje.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar turėtų būti laikoma priimtina tai, kad apmokestinamasis asmuo po to, kai mokesčių administratorius pakartotinai jo paprašė įrodyti, jog jis turi teisę į PVM grąžinimą, be jokio pagrįsto pateisinimo nevykdo to, ko jo yra prašoma, o priėmus sprendimą dėl atsisakymo grąžinti PVM, delsia pateikti dokumentus administracinį ginčą nagrinėjant ne teismo tvarka arba teismo proceso metu?

2. Ar piktnaudžiavimu teise gali būti laikoma tai, kad apmokestinamasis asmuo mokesčių administratoriui nepateikia būtinos, jo teisę pagrindžiančios, informacijos, kai jam buvo leidžiama ir nurodyta tą padaryti, ir to nepadarė be pateisinamos priežasties, o vietoj to ši informacija vėliau savanoriškai pateikiama administracinį ginčą ne teismo tvarka nagrinėjančiai institucijai arba teismui?

3. Ar neįsisteigęs apmokestinamasis asmuo, kuris laiku ir be pagrįsto pateisinimo nepateikė būtinos informacijos, kad įrodytų savo teisę į PVM grąžinimą, arba kuris piktnaudžiavo, teisę į PVM grąžinimą praranda, pasibaigus numatytam ar tam suteiktam terminui ir administratoriui priėmus sprendimą dėl atsisakymo grąžinti PVM?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

267 SESV.

2008 m. vasario 12 d. Tarybos direktyva 2008/9/EB, nustatanti Direktyvoje 2006/112/EB numatyto pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę PVM grąžinančioje valstybėje narėje, o yra įsisteigę kitoje valstybėje narėje, išsamias taisykles: visų pirma, 5 straipsnio antra pastraipa, 8, 9 ir 15 straipsniai.

1979 m. gruodžio 6 d. Aštuntoji Tarybos direktyva 79/1072/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų suderinimo – Pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę šalies teritorijoje, tvarka (šiuo metu panaikinta): visų pirma, 3 ir 7 straipsniai bei A ir C priedai.

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos: 170 straipsnis.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija.

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

1992 m. gruodžio 28 d. *Ley 37/1992 del Impuesto sobre el Valor Añadido* (Įstatymas Nr. 37/1992 dėl pridėtinės vertės mokesčio; toliau – PVMĮ) 119 straipsnis: visų pirma, 2, 3, 4 ir 9 dalys.

Reglamento General de desarrollo de la Ley General Tributaria en materia de revisión en vía administrativa (Real Decreto 520/2005) (Įstatymo dėl bendrojo mokesčių kodekso bendrasis įgyvendinimo reglamentas peržiūros administracinio skundo srityje (Karaliaus dekretas 520/2005; toliau – RGRT) 57 straipsnis.

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 2006 m. birželio 30 d. ir 2007 m. birželio 29 d. GE AUTO SERVICE LEASING GMBH pateikė prašymus grąžinti 407 396,469 EUR PVM sumą, apskaičiuotą įmonėms ar verslininkams, neįsikūrusiems mokesčio taikymo teritorijoje, atitinkamai už 2005 m. ir 2006 m.
- 2 2008 m. kovo 19 d. *Oficina Nacional de Gestión Tributaria* (Nacionalinė mokesčių inspekcija), kuri sprendžia dėl [PVM grąžinančioje valstybėje narėje] neįsisteigusiuju PVM, bendrovės du kartus paprašė pateikti dokumentus.
- 3 2008 m. gruodžio 12 d. įmonė išreiškė ketinimą įvykdyti prašymus, tačiau nurodė, kad dėl to, jog įmonė yra nerezidentė ir jai sunku pateikti prašomus dokumentus, ji negalėjo jų įvykdyti, nors ir išreiškė ketinimą tą padaryti.
- 4 2009 m. vasario 18 d. Nacionalinė mokesčių inspekcija priėmė sprendimus netenkinti prašymų dėl PVM grąžinimo, kurie iš esmės grindžiami tuo, kad pareiškėja nesilaikė dokumentams nustatytų reikalavimų, apie kuriuos įmonei buvo pranešta 2009 m. balandžio 21 d.
- 5 2009 m. vasario 20 d. (po to, kai buvo priimti sprendimai netenkinti prašymų, tačiau prieš juos gaunant) įmonė pateikė du raštus, po vieną kiekvieniemis metams, kuriuose nurodė, kad ji yra Vokietijos įmonė, kurios veikla – automobilių tiekimas Ispanijos bendrovėms pagal išperkamosios nuomos sutartis bei pavieniai jų pardavimai Ispanijos naudotų automobilių rinkoje, kad ji veikė mokesčio taikymo teritorijoje (toliau – TAI), neturėdama nuolatinės buveinės, ir kad už transporto priemonių pirkimus mokėjo PVM, kam patvirtinti pateikė keletą sąskaitų faktūrų.
- 6 GE AUTO SERVICE LEASING GMBH, nesutikdama su sprendimais, kuriais jos prašymas dėl PVM grąžinimo netenkintas, pateikė skundą administracine tvarka. Pripažindama vėlavimą, nurodė, kad į prašymus ji atsakė 2009 m. vasario 20 d.,

prieš gaudama sprendimus netenkinti jos prašymo dėl PVM grąžinimo. Be to, teikdama skundus administracine tvarka, pridėjo už išperkamosios nuomos paslaugas išrašytų sąskaitų faktūrų pavydžius, pabrėžiant įmonės veiklą, susijusią su tokio pobūdžio paslaugų teikimu Ispanijoje.

- 7 Prieš priimdama sprendimą dėl skundo, Nacionalinė mokesčių inspekcija 2009 m. liepos 13 d. įmonės dar kartą paprašė patikslinti kai kuriuos aspektus. GE AUTO SERVICE LEASING GMBH šio prašymo, kuris jai buvo pateiktas 2009 m. liepos 21 d., niekada neginčijo.
- 8 2010 m. vasario 1 d. Nacionalinė mokesčių inspekcija priėmė sprendimą atmesti skundą, pateiktą administracine tvarka, patvirtindama sprendimą atsisakyti grąžinti PVM, nes įmonė nepateikė įrodymų ir nesilaikė teisės aktuose nustatytų reikalavimų.
- 9 Nesutikdama su tuo, pareiškėja Centriniam ekonominių ir administracinių bylų teismui (toliau – TEAC) pateikė administracinius skundus, prie kurių pridėjo įvairius dokumentus, būtent kai kurias sąskaitas faktūras už paslaugų teikimą ir išperkamosios nuomos sutartis, oficialias Vokietijos valdžios institucijų išduotas pažymas dėl jos, kaip apmokestinamojo subjekto, turinčio teisę į PVM atskaitą, statuso ir kelias periodines PVM deklaracijas. TEAC skundus sujungė.
- 10 2013 m. sausio 24 d. TEAC priėmė sprendimą administracinius skundus atmesti. Jis patvirtino valdymo institucijos nuomonę ir nurodė, kad atitinkami įrodymai, kaip tinkamai sureguliuoti mokesstinę padėtį, turėjo būti pateikti kompetentingai valdymo institucijai, laikydamasis pozicijos, jog administracinių ginčų nagrinėjimo ne teismo procesas nėra tam tinkamas laikas ir kad įrodymai turėjo būti pateikti mokesčių taikymo procedūros metu.
- 11 Dėl TEAC sprendimo atmesti skundą GE AUTO SERVICE LEASING GMBH 2013 m. sausio 24 d. *Sala de lo contencioso-administrativo de la Audiencia Nacional* (Nacionalinio teismo Administracinių bylų kolegija) padavė skundą, kuriame teigė, kad: (i) griežta administracinį skundą nagrinėjančios institucijos pozicija pažeidžia suinteresuotos šalies teisę į gynybą; (ii) įrodymai, esantys byloje ir teismui pateikti kartu su skundu, patvirtina pareiškėjos teisę susigrąžinti kaip PVM apskaičiuotas sumas; (iii) buvo pažeistas mokesčio neutralumo principas; (iv) jei ginčijamai griežtai pozicijai būtų pritarta, reguliavimo procedūrai turėtų būti atnaujinamas terminas tam, kad įmonei būtų suteikta galimybė pašalinti įrodymų trūkumą.
- 12 Teismui pateiktas skundas buvo atmestas 2016 m. rugsėjo 22 d. sprendimu, kuriame iš esmės pakartota TEAC pozicija dėl įrodinėjimo naštos. Tvirtinama, kad neįsisteigę verslininkai ir įmonės gali pasinaudoti teise į PVM grąžinimą, tačiau jiems tenka pareiga įrodyti, kad yra šiai teisei taikyti būtinos sąlygos. Reikalavimų nesilaikymas procedūros etape ar administracinį ginčą nagrinėjant ne teismo tvarka negali būti pašalintas teisme.
- 13 Dėl šio sprendimo įmonė pateikė kasacinį skundą.

- 14 2018 m. rugsėjo 10 d. TS (Aukščiausiasis Teismas) nutartimi kasacinis skundas buvo patenkintas visiškai, panaikinant 2013 m. sausio 24 d. Centrinio ekonominių ir administracinių bylų teismo sprendimą, kuriuo buvo atmesti administraciniai skundai (sujungti) dėl sprendimų, netenkinusių ne teismo tvarka pateiktų skundų dėl atitinkamų Nacionalinės mokesčių inspekcijos 2009 m. vasario 18 d. sprendimų, kuriais minėtai įmonei atsisakyta leisti pasinaudoti teise į prašomą mokesčio grąžinimą. Aukščiausiasis Teismas taip pat sutiko atnaujinti procesinį terminą tuo metu, kai buvo priimtas ginčijamas teismo sprendimas, tam, kad būtų priimtas kitas sprendimas, kuriame Nacionalinis teismas, remdamasis į procesą įtraukta įrodomąja medžiaga, pasisakytų dėl materialinių reikalavimų, susijusių su GE AUTO SERVICE LEASING GMBH prašomu mokesčio grąžinimu, įvykdymo ir, jei taip, tai būtų aiškiai pripažinta.

Esminiai šalių argumentai pagrindinėje byloje

- 15 Ekonominių ir administracinių bylų teismai yra administraciniai organai, nepaisant jų kvaziteisminio pobūdžio, į kuriuos privaloma kreiptis, kad būtų galima kreiptis į administracinius teismus. Neatsižvelgiant į tai, kad jie yra administraciniai organai, administracinių ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka yra panaši į teisminę. Ekonominių ir administracinių bylų teismai turi atitinkamus įgaliojimus, susijusius su galimybe pateikti įrodymus dokumentų teikimo etape ir privalo išspręsti visus klausimus, nepaisant to, ar šalys juos iškėlė, ar ne.
- 16 Kalbant apie įrodymus, RGRT 57 straipsnyje nustatyta, kad ekonominių ir administracinių bylų teismai reikalaujamos ar pateiktus įrodymus gali atmesti tik tada, kai jie yra susiję su faktinėmis aplinkybėmis, kurios neturi reikšmės sprendimui dėl skunde pareikštų reikalavimų, tuo pačiu leidžiant jiems nuspręsti dėl anksčiau nepriimtų įrodymų ir suteikiant jiems teisę reikalauti visų ataskaitų, kurios, jų manymu, yra būtinos ar naudingos sprendimui dėl skundo priimti.
- 17 Aukščiausiasis Teismas, vadovaudamasis savo ankstesnėmis nutartimis, išnaginėjęs kasacinį skundą, padarė išvadą, kad „nėra jokios problemos dėl to, kad mokesčių mokėtojas, kuris patikrinimo procedūros metu nepateikė tam tikrų jo reikalavimą pagrindžiančių įrodymų, juos pateikia vėliau teisme. <...>“ ir kad pareiškėjas gali ekonominių ir administracinių bylų teismams pateikti tokius įrodymus, kurių nepateikė mokesčių inspekcijai, su sąlyga, kad teisėmis naudojamas vadovaujantis sąžiningumo reikalavimais, nesant teisės aktų numatytos piktnaudžiavimo teise apsaugos. Šio teismo manymu, piktnaudžiaujantis ar piktybiškas elgesys turi būti tinkamai nustatytas atitinkamų procedūrų metu ir būti toks intensyvus, jog pateisintų sankciją, pagal kurią pateiktą skundą atsisakoma nagrinėti iš esmės, o pareiškėjai šios procedūros metu neturi tekti nė menkiausio kaltinimo nesąžiningumu ar piktnaudžiavimu teise. Be to, jis pripažino, kad būtent tas, kuris prašo grąžinti mokesť, turi įrodyti, jog įvykdytos materialinės reikalaujamos teisės sąlygos. Bet kuriuo atveju mokesčių administratoriaus reikalavimai, kad būtų įrodyta teisė į PVM grąžinimą, negali būti neproporcingi, pertekliniai ar nereikalingi.

- 18 Aukščiausiajam Teismui patenkinus kasacinį skundą, ginčijamas sprendimas buvo panaikintas ta dalimi, kuria teisme pateiktas skundas buvo atmestas dėl vienintelės priežasties, jog, administracinį ginčą nagrinėjant ne teismo tvarka, nebuvo įmanoma pateikti arba remtis tuo, kas nebuvo pateikta ar kuo nebuvo remtasi atitinkamų mokesčių taikymo procedūros metu; kartu su šiuo sprendimu buvo panaikintas ir TEAC sprendimas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 19 Nacionalinis teismas, vykdydamas tai, kas nurodyta 2018 m. rugsėjo 10 d. Aukščiausiojo Teismo nutartyje, turi priimti naują sprendimą vietoje to, kuris buvo panaikintas, kuriame būtų įvertinti visi įmonės pateikti dokumentai – tiek pateikti TEAC administracinį ginčą nagrinėjant ne teismo tvarka, tiek teismo priimti kaip įrodymai, siekiant nustatyti, ar įmonė, kaip subjektas, neįsisteigęs mokesčio taikymo teritorijoje, turi teisę susigrąžinti 2005 m. ir 2006 m. apskaičiuotą 407 396,469 EUR PVM.
- 20 Pagrindinė priežastis, kuria Aukščiausiasis Teismas grindžia savo nutartį, yra susijusi su ekonominių ir administracinių bylų teismų teikiama svarba administracinių ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka vietai, dėl ko jie privalo ištirti visus, jų nuomone, tinkamus, įrodymus, neatsižvelgiant į tai, ar mokesčių mokėtojai juos pateikė mokesčių inspekcijai, ar ne, ir nepriklausomai nuo to, kad pagal mokesčių taikymo procedūrą jie privalėjo juos pateikti mokesčių administratoriui. Vis dėlto, nepaisant to, kad teisės pažeidimas susijęs su, visų pirma, TEAC sprendimu, Aukščiausiasis Teismas taip pat mano, kad Nacionalinio teismo sprendimas, kuriame patvirtinama TEAC pozicija, neatitinka teisės. Aukščiausiasis Teismas mano, kad turi būti išnagrinėti visi TEAC ir Nacionalinio teismo kolegijai pateikti dokumentai, neatsižvelgiant į tai, kad nebuvo įvykdyti reikalavimai, kuriuos mokesčių administratorius davė įmonei, kai ši kreipėsi su prašymu grąžinti PVM.
- 21 Ši įrodymų analizė reiškia, kad visi dokumentai, kuriuos GE AUTO SERVICE LEASING GMBH pateikė tiek TEAC, tiek kartu su skundu administraciniame teisme, atitinka PVM grąžinimo mechanizmą. Vis dėlto Nacionalinis teismas mano, kad jeigu vykdant Aukščiausiojo Teismo nutartį būtų laikomasi griežto požiūrio, greičiausiai būtų pažeistos kokios nors nuostatos, sąlygos ar apribojimai, kurie, siekiant grąžinti neįsisteigusiems subjektams apskaičiuotą PVM, buvo numatyti Direktyvos 79/1072/EEB 7 straipsnyje, labai panašiam į dabar galiojančios Direktyvos 2008/9 15 straipsnio 1 dalies nuostatą, ir nukrypta nuo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo šiuo klausimu įtvirtintos jurisprudencijos. Jo teigimu, įmonė neįvykdė ir neįrodė, jog esminiai jos teisės į PVM grąžinimą reikalavimai buvo įvykdyti tada, kai ji turėjo tai padaryti pagal galiojančias direktyvos nuostatas, ir, svarbiausia, kai to pareikalavo mokesčių administratorius, suteikęs jai galimybę tai padaryti pakartotinai. Nacionalinis teismas, vykdydamas Aukščiausiojo Teismo nutartį, negali neatsižvelgti į Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją.

- 22 Nacionalinis teismas mokesčių administratoriaus veiksmus laiko nepriekaištingais. Gavęs neišsamų prašymą, jis apmokestinamajam asmeniui leido pateikti visus būtinus dokumentus, kad būtų galima tęsti jo prašymo grąžinti PVM nagrinėjimą. Buvo laikomasi tiek Bendrasis mokesčių kodekso, tiek Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies, šiuo metu įtvirtintos Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalyje. Kadangi pareiškėjos pateikti dokumentai buvo neišsamūs, mokesčių administratorius negalėjo patikrinti, ar visa suma, kurią buvo prašoma grąžinti, atitiko sąskaitas faktūras, sandorių rūšis arba gavėjus, kurie jai suteikė teisę susigrąžinti PVM. Tai rodo, kad mokesčių administratorius sprendimą atmesti prašymą priėmė remdamasis turima informacija ir negalėjo patikrinti, ar buvo įvykdytos teisės į PVM grąžinimą sąlygos.
- 23 Teisingumo Teismo jurisprudencijoje iš esmės pabrėžiama, kad apmokestinamųjų asmenų teisė atskaityti apskaičiuotą pirkimo PVM, kurį sumokėti jiems tenka prievolė, yra pagrindinis bendrosios PVM sistemos principas. Atskaitos, taigi ir grąžinimo, sistema turi sudaryti galimybę visiškai atleisti verslininką nuo bet kokios vykdant ekonominę veiklą mokėtino ar sumokėto PVM naštos. Bendra PVM sistema turi užtikrinti neutralumą apmokestinant bet kokią ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į jos tikslus ar rezultatus, su sąlyga, kad ši veikla apmokestinama PVM.
- 24 Valstybėje narėje įsisteigusio apmokestinamojo asmens teisė į kitoje valstybėje narėje sumokėto PVM grąžinimą, kaip tai reglamentuojama Direktyvoje 2008/9 ir Direktyvoje 79/1072/EEB, atitinka jam Direktyvoje 2006/112 nustatytą teisę į pirkimo PVM atskaitą jo valstybėje narėje, kaip matyti iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2012 m. spalio 25 d. Sprendimo *Daimler ir Widex*, C-318/11 ir C-319/11, EU:C:2012:666 (41 punktas) bei 2018 m. kovo 21 d. sprendimo C-533/16 (36 punktas).
- 25 Jei esminio skirtumo tarp neįsisteigusių apmokestinamųjų asmenų ir apmokestinamųjų asmenų, esančių jų pačių valstybėje narėje, teisės į atskaitą nėra, Teisingumo Teismo atsakymas tampa dar aktualesnis. Jei įsisteigusio apmokestinamojo asmens ir neįsisteigusio apmokestinamojo asmens teisė į PVM grąžinimą turi tokią pačią paskirtį, tai ji neturi didesnių skirtumų, tik procedūrinius; jei Aukščiausiojo Teismo pozicija yra teisinga, reikia pripažinti, kad apmokestinamasis asmuo gali pateikti teisę patvirtinančius dokumentus bet kuriuo metu, net ir valdymo institucijai priėmus sprendimą, be apribojimo laiko atžvilgiu ir neatsižvelgiant į mokesčių administratoriaus ir administruojamo asmens veiksmus.
- 26 Paprastai tam, kad būtų galima pasinaudoti teise į atskaitą, apmokestinamasis asmuo privalo turėti pagal Direktyvos 2006/112 220–236 ir 238–240 straipsnius išrašytą sąskaitą faktūrą (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2017 m. spalio 19 d. Sprendimo *Paper Consult*, C-101/16, EU:C:2017:775, 40 punktas).

- 27 Iš esmės formos reikalavimai negali trukdyti atskaityti viso mokesčio. Jei tiesa, kad pagal Šeštosios direktyvos 22 straipsnio 8 dalį valstybės narės gali nustatyti kitas prievoles, kurias jos laiko būtinomis, kad mokestis būtų teisingai renkamas ir kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimams, jos negali viršyti to, kas yra būtina šiems tikslams pasiekti, sistemingai keldamos klausimą dėl teisės į PVM atskaitą, kuri yra pagrindinis Sąjungos teisės aktais įtvirtintos bendros PVM sistemos principas, kaip jau buvo pripažinta 1997 m. gruodžio 18 d. Sprendime *Molenheide ir kt.*, sujungtos bylos C-286/94, C-340/95, C-401/95 ir C-47/96, Rink. p. I-7281 (47 punktas).
- 28 Nacionalinis teismas mano, kad priešingai nei Aukščiausiojo Teismo nutartyje, Teisingumo Teismas jau išsprendė šį klausimą, panaikindamas galimybę naudotis šia teise neribotą laiką. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2012 m. birželio 21 d. sprendime C-294/11 (29 punktas), 2018 m. kovo 21 d. sprendime C-533/16 (46 punktas) ir 2016 m. liepos 28 d. Sprendime *Astone* C-332/15, EU:C:2016:614, (33 punktas) nurodyta, kad galimybė be jokių apribojimų laiko atžvilgiu pasinaudoti teise į atskaitą prieštarautų teisinio saugumo principui, kuris reikalauja, kad apmokestinamojo asmens mokesstinė situacija, atsižvelgiant į jo teises ir pareigas mokesčių administratoriaus atžvilgiu, negalėtų būti užginčyta neribotą laiką. Kitokios priemonės, kaip tos, kurių imamasi vykdant Aukščiausiojo Teismo nutartį, gali sukelti atvirą diskusiją neribotą laiką.
- 29 Kalbant apie patvirtinančioms sąskaitoms faktūroms papildyti reikalingos informacijos pateikimo laiką, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2013 m. gegužės 8 d. sprendime C-271/12 (35 punktas) nurodyta, kad sąskaitos faktūros negalima papildyti po to, kai mokesčių administratorius priėmė sprendimą neleisti taikyti teisės į PVM atskaitą, nes tai neleidžia užtikrinti teisingo PVM surinkimo ir jo kontrolės. Tą patvirtina Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018 m. balandžio 26 d. sprendimas C-81/7 (38 punktas).
- 30 Kalbant apie galimą atsakovės aplaidumą ar piktnaudžiavimą, Nacionalinis teismas šiuo klausimu primena Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018 m. balandžio 26 d. sprendimą C-81/17 (49 punktas), pagal kurį „administracinė pinigine bausme gali būti taikoma nerūpestingam apmokestinamajam asmeniui <...>“. Be to, remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2000 m. gruodžio 14 d. Sprendimu *Emsland-Stärke* C-110/99, EU:C:2000:695 (56 punktas); Sprendimu *Halifax* (93 punktas) ir 2009 m. birželio 4 d. Sprendimu *Pometon* C-158/08, EU:C:2009:349 (28 punktas) bei 2017 m. lapkričio 22 d. sprendimu C-251/16 (32 punktas), atsisakymas suteikti teisę arba lengvatą dėl su piktnaudžiavimu arba sukčiavimu susijusių aplinkybių tėra paprasta pasekmė konstatavimo, kad sukčiavimo arba piktnaudžiavimo teise atveju faktiškai nėra įvykdytos objektyvios sąlygos, kurių reikalaujama siekiant gauti norimą naudą, todėl tokiam atsisakymui nereikia konkretaus teisinio pagrindo.
- 31 Todėl tai, kad vykdant Aukščiausiojo Teismo nurodymus susidaro padėtis, kuri, panašu, prieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams ir jurisprudencijai, pateisina Nacionalinio teismo kreipimąsi dėl šio klausimo. Teismas nurodo, kad panaši

padėtis buvo susidariusi nacionalinėje proceso teisėje, aiškinant ir taikant Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų kolegijos jurisprudenciją dėl pardavėjo ar tiekėjo su vartotoju sudarytos sutarties pripažinimo negaliojančia, ją pripažinus nesąžininga, remiantis 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB (OL L 95, 1993, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288) 6 straipsnio 1 dalimi, padarinių ribojimo. Aukščiausiojo Teismo jurisprudenciją pakeitė Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2016 m. gruodžio 21 d. sprendimas C-154/15 ir C-307/15.

DARBINIS VERTIMAS